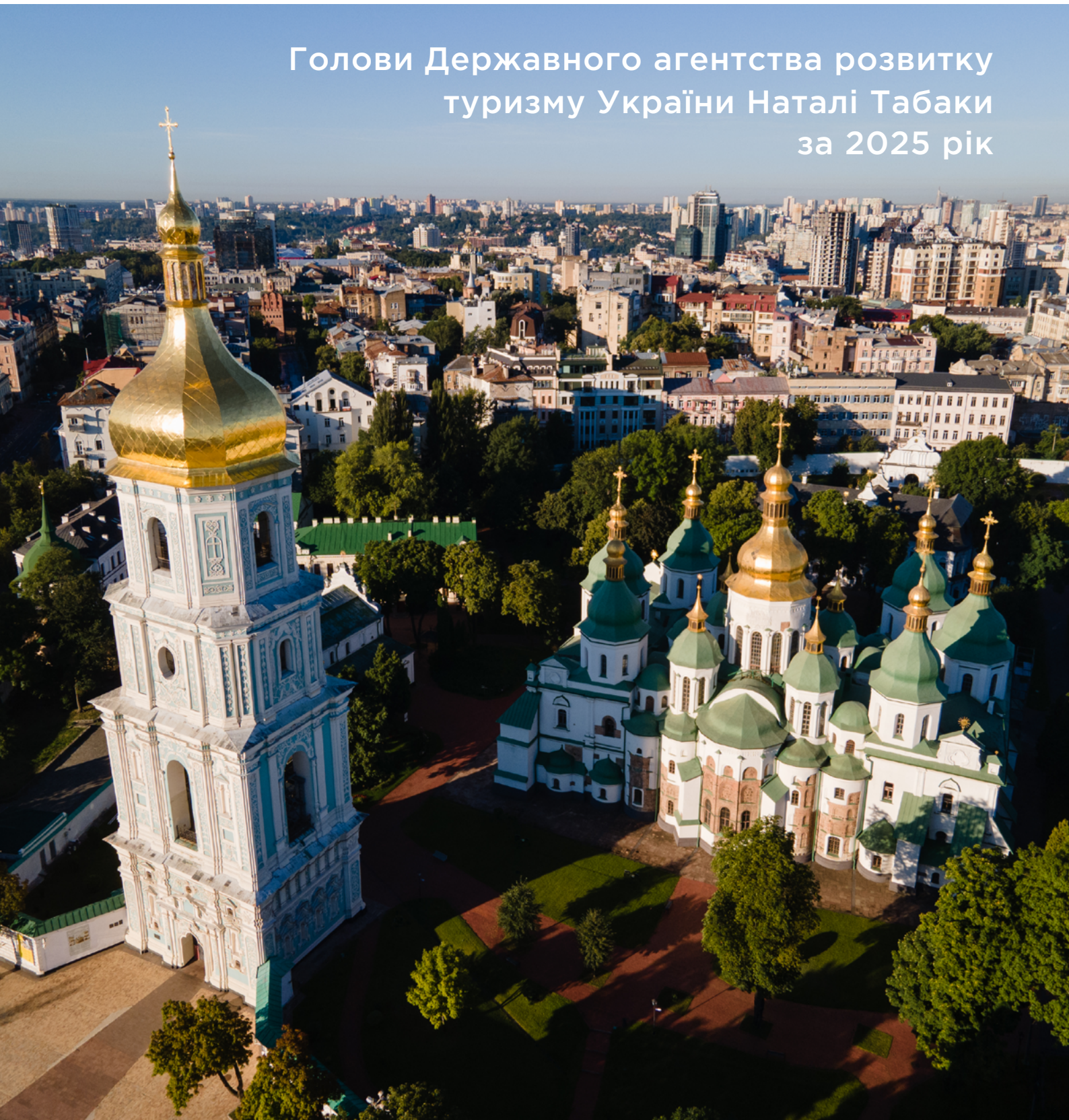

ДАРТ

ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ

Голови Державного агентства розвитку
туризму України Наталі Табаки
за 2025 рік

ЗМІСТ

	Вступ	3
1	Цифрова трансформація галузі: Єдиний туристичний реєстр (ЄТР)	5
2	TourismInLight: детінізація туристичного ринку та реформування адміністрування туристичного збору	7
3	Нормотворча діяльність та розвиток публічних послуг	9
4	Меморіалізація та розвиток туризму пам'яті	11
5	Безбар'єрність та інклюзивний туризм	13
6	Розвиток внутрішнього туризму	14
7	Міжнародна діяльність та європейська інтеграція	16
8	Меморандуми та партнерства в Україні	22
9	Маркетинг і промоція туризму	23
10	Антикорупційна діяльність та розбудова доброчесності	25
11	Виконання паспорта бюджетної програми на 2025 рік	26
	Підсумок	28

ВСТУП

2025 рік став для Державного агентства розвитку туризму України роком стратегічного переходу від режиму кризового реагування та адаптації до формування системної, цифрової та інклюзивної екосистеми туризму. Попри повномасштабну війну, галузь туризму зберегла економічну стійкість і поступово трансформується відповідно до європейських стандартів управління, прозорості та сталого розвитку.

Ключовим вектором діяльності ДАРТ у звітному році було наближення національного правового поля до норм Європейського Союзу з метою створення прогнозованих і зрозумілих умов для бізнесу. У центрі уваги - цифровізація туристичної сфери, детінізація ринку, формування нової законодавчої основи, а також запуск стратегічних проєктів у сфері меморіального та інклюзивного туризму.

Завдяки системній координації з органами місцевого самоврядування, центральними органами виконавчої влади та бізнес-спільнотою туристична галузь продовжила генерувати зростання податкових надходжень, закріплюючи за туризмом статус одного з важливих наповнювачів державного та місцевих бюджетів навіть в умовах воєнного часу. Паралельно ДАРТ посилило міжнародну присутність, позиціонуючи Україну як перспективну європейську туристичну дестинацію, віддану принципам сталого розвитку та безбар'єрності.

У 2025 році обсяг сплачених податків у сфері туризму становить 4 426,2 млн грн, що на 50,6% більше, ніж у 2024 році (2 938,4 млн грн). Водночас для коректного порівняння слід врахувати включення у 2025 році нового КВЕД 79.90 «Послуги бронювання», який забезпечив 438,4 млн грн надходжень. Без урахування цього показника обсяг податків у 2025 році становить 3 987,8 млн грн, що демонструє реальне зростання на 35,7% порівняно з 2024 роком. Таким чином, навіть без розширення переліку видів діяльності галузь продемонструвала суттєву позитивну динаміку.

Загальна кількість платників податків у 2025 році становила 20 759 суб'єктів, що на 17,6% більше, ніж у 2024 році (17 649). Однак із урахуванням доданого КВЕД 79.90 (1 778 підприємств, з яких 222 - юридичні особи та 1 556 - ФОП) скоригована кількість платників у 2025 році складає 18 981, що означає зростання на 7,6% у річному вимірі. При цьому кількість юридичних осіб без урахування нового КВЕД дещо зменшилась - на 0,8% (з 3 583 до 3 553), тоді як кількість ФОП зросла на 9,7% (з 14 066 до 15 428). У номінальному ж вимірі (без коригування) приріст становить 5,4% для юридичних осіб і 20,8% для ФОП, що свідчить про активізацію малого підприємництва у сфері туризму.

За підсумками 2025 року до місцевих бюджетів України надійшло 359 млн грн туристичного збору. Це свідчить про збереження економічної активності галузі та її адаптацію до умов воєнного часу. Туризм продовжує виконувати важливу фіскальну функцію, забезпечуючи стабільні надходження для громад по всій країні.

Лідерами за обсягом сплаченого туристичного збору стали: місто Київ - 68 млн грн, Львівська область - 63 млн грн, Івано-Франківська область - 46 млн грн, Київська область - 19,5 млн грн, Закарпатська область - 31,8 млн грн та Дніпропетровська область - 17,6 млн грн. Сукупно ці регіони забезпечили понад 77% загального обсягу надходжень. Така концентрація демонструє чіткий перерозподіл туристичних потоків у безпечні регіони та збереження ролі столиці й великих економічних центрів у сегменті ділового туризму.

Основні надходження сформовані суб'єктами господарювання у сфері тимчасового розміщення - готелями, апартаментами, рекреаційними та курортними закладами. У західних регіонах ключову роль відіграє малий та середній бізнес, тоді як у Києві та промислових областях значну частку забезпечують великі готельні комплекси та бізнес-інфраструктура.

Результати 2025 року підтверджують: внутрішній туризм став фундаментом стійкості галузі, а туристичний сектор продовжує бути важливим драйвером розвитку громад і наповнення місцевих бюджетів навіть в умовах війни.

1

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ: ЄДИНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ РЕЄСТР

Оновлення Єдиного туристичного реєстру (ЄТР) є ключовим кроком у трансформації туристичної галузі України. Реєстр має стати центральним інструментом для збору та систематизації даних про всі суб'єкти туристичної діяльності, включно з готелями, хостелами, садибами, туроператорами та гідами. Модернізований реєстр забезпечить прозорість роботи галузі, дозволяючи державним органам контролювати легальність діяльності та справляння туристичного збору. Це, у свою чергу, зменшує тінізацію ринку та підвищує довіру бізнесу й громадян до державних механізмів регулювання.

Розширення переліку публічних послуг через ЄТР створить можливості для інтеграції з іншими державними системами та платформами, що дозволить автоматизувати процеси звітування та адміністрування турзбору, а також забезпечить ефективну взаємодію бізнесу та органів місцевого самоврядування. Через цифрові кабінети різних типів користувачів, включно з КЕП для юридично достовірної реєстрації та звітності, підприємці отримають чіткі й прогнозовані умови роботи. Це створить більш стабільне податкове середовище та стимулюватиме розвиток туристичного бізнесу.

Підготовка до введення в промислову експлуатацію ЄТР також передбачає підсилення кіберзахисту та захист персональних і бізнес-даних, що є критично важливим для безпечної роботи як на національному, так і на міжнародному рівні. Крім того, новий реєстр дозволить вести детальну аналітику, збирати дані про кількість туристів, ночівель та доходи від турзбору, а також створювати візуалізації та дашборди для стратегічного планування розвитку туризму. Це сприятиме ефективному управлінню туристичною інфраструктурою, розвитку меморіального та внутрішнього туризму, а також впровадженню інклюзивних та безбар'єрних рішень.

У 2025 році ДАРТ провело комплексний аудит програмного продукту Єдиного туристичного реєстру (ЄТР) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року №754. За результатами аудиту було систематизовано технічні та функціональні недопрацювання, визначено потребу в оновленні модулів реєстрації, інтеграції з іншими державними інформаційними системами та посиленні кіберзахисту.

Концепція модернізації ЄТР з інноваційними рішеннями у сфері збору та візуалізації туристичної статистики увійшла до трійки викликів конкурсу GovTech Lab Ukraine з 22 заявлених, реалізованого Благодійним фондом “Східна Європа” в межах програми EGAP за підтримки Швейцарії. У січні 2026 року пройшов пітчінг ідей, за

підсумками якого обрано команду-переможця, яка в межах донорського фінансування у розмірі 100 тис. євро (виклик в галузі туризму фінансує компанія Mastercard) упродовж I півріччя 2026 року напрацьовуватиме разом з ДАРТ ІТ-рішення для підсилення ЄТР в частині збору та візуалізації статистики, а також автоматизації процесів стягнення туристичного збору.

2

TOURISMINLIGHT: ДЕТИНІЗАЦІЯ

У 2025 році ДАРТ ініціювало реформу адміністрування туристичного збору та виведення з тіні засобів розміщення.

Проведено аналіз норм Податкового кодексу України та чинної форми декларації з туристичного збору. Запропоновано використовувати щоквартальні декларації податкових агентів як базу для обліку кількості ночівель з подальшим розширенням повноважень органів місцевого самоврядування.

Розроблено і направлено до Міністерства фінансів України пропозиції щодо змін до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо надання додаткових повноважень органам місцевого самоврядування в частині адміністрування місцевих податків та зборів» з метою розширення повноважень ОМС в частині адміністрування туристичного збору, які передбачені пунктом 4.3.9. Національної стратегії доходів до 2030 року. Також надіслані до Державної служби статистики України (далі - Держстат) пропозиції щодо реалізації Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС) в рамках роботи над Розділом 18 «Статистика» (Кластер 1 «Основи вступу до ЄС») зі змінами до наказу Держстату, що затверджує форму № 1-КЗР (місячна) в частині розширення з 1 січня 2027 року кола респондентів даного спостереження шляхом включення до нього фізичних осіб-підприємців (ФОП), які надають послуги з тимчасового розміщення.

ДАРТ у взаємодії з громадами та центральними органами виконавчої влади посилило аналітичний супровід адміністрування туристичного збору, що стало підґрунтям для підготовки проєкту TourismInLight для впровадження системних рішень з детінізації ринку.

З метою дієвої методичної підтримки органам місцевого самоврядування та суб'єктам туристичної діяльності ДАРТ розпочало розробку **практичного посібника «Туристичний Win-Win: практичні поради зі справляння та адміністрування туристичного збору в громадах»**. Проведено опитування 886 громад щодо проблем, з якими стикаються ОМС при адмініструванні туристичного збору, а також збору статистики щодо надходжень і витрат місцевих бюджетів. Отримана інформація лягла в структуру посібника з адміністрування турзбору. Розроблено також типові зразки рішень для місцевих рад щодо затвердження порядку справляння туристичного збору і уповноваження юридичних осіб в ролі податкових агентів.

В Умані реалізовано пілотний проєкт зі впровадження інноваційної системи швидкої та прозорої сплати туристичного збору туристами-паломниками через QR-код. За його результатами надходження туристичного збору за жовтень виросли на 410% порівняно з аналогічним місяцем попереднього року. Підготовлено концепт і бюджет проєкту з підтримки детінізації туристичного ринку та справляння туристичного збору для залучення підтримки донорів. Підписано меморандум з ТОВ “ХатсХаб” щодо проведення інформаційних кампаній по сумлінній сплаті туристичного збору серед користувачів сайту бронювання будиночків на природі hutshub.com.

3

ВИКОНАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

У межах доопрацювання **законопроєкту № 4162 «Про туризм»** ДАРТ зібрало та узагальнило зауваження ключових стейкхолдерів, провело робочі зустрічі з народними депутатами та взяло участь у виїзному засіданні профільного комітету Верховної Ради України. З ініціативи ДАРТ проведено зустріч зі стейкхолдерами за участю Голови профільного підкомітету ВРУ. Прийняття оновленого Закону залишається системним пріоритетом для модернізації туристичної галузі.

У зв'язку з необхідністю вжиття органами ліцензування заходів щодо невідкладного приведення ліцензійних умов провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, у відповідність до вимог Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» із змінами, внесеними згідно Закону України «Про адміністративну процедуру», ДАРТ було приведено у відповідність до законодавства Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 991 та, як результат, прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності» від 13 листопада 2025 р. № 1457. Також конкретизовано вимоги щодо доступності приміщень провадження туроператорської діяльності для представників маломобільних груп населення.

В рамках реалізації експериментального проєкту щодо **запровадження Єдиної державної електронної системи дозвільних документів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 795 “Про реалізацію першого етапу експериментального проєкту щодо запровадження Єдиної державної електронної системи дозвільних документів” (Є-Дозвіл)** запланована повна оцифровка та прискорення процесів отримання ліцензії на право провадження туроператорської діяльності.

Протягом 2025 року було проведено ряд робочих зустрічей, на яких погоджено функціонал процесу розгляду заяви на отримання ліцензії з паперу та винесення рішення, а також розгляд заяви, отриманої з порталу Дія. Спільно з Міністерством економіки, довкілля та сільськогосподарства України проводиться тестування отримання ліцензії туроператора через систему «Є-дозвіл» (орієнтовний термін запуску - березень 2026).

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про визначення видів, порядку встановлення та зміни категорій деяким об’єктам туристичної інфраструктури” пройшов погодження зі всіма зацікавленими центральними органами виконавчої влади. Наразі триває технічна підготовка проекту постанови для винесення на затвердження Уряду.

Нова модель замінює застарілі вимоги ДСТУ та запроваджує європейський підхід до оцінки якості засобів розміщення, орієнтований на споживача, зокрема за критеріями Hotelstars Union, що слугуватиме маркером надійності для вітчизняних та міжнародних туристів які відвідують Україну. Також вперше впроваджується присвоєння базової категорії готелям без встановлення зірок та категоризація інших засобів розміщення (хостелів, кемпінгів, глемпінгів, апартаментів короткострокової оренди та садиб).

У межах реалізації повноважень Комісії з розгляду питань щодо надання підприємствам статусу критично важливих для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення проведено 10 засідань, за результатами яких 12 підприємствам було надано статус критично важливих.

4

МЕМОРІАЛІЗАЦІЯ

Проєкт «Маршрути місцями пам'яті» - це національна ініціатива, започаткована 2025 році, спрямована на формування системного підходу до розвитку меморіального туризму в Україні. Йдеться про створення тематичних маршрутів, що об'єднують місця пам'яті в усіх областях України, пов'язані з сучасною війною, об'єкти культурної спадщини та локації, які мають важливе історичне значення. Мета проєкту - розвивати новий туристичний продукт і формувати культуру відповідального відвідування місць пам'яті, забезпечити гідне вшанування пам'яті загиблих, донести правду про події війни та інтегрувати український досвід у міжнародний контекст меморіальної культури.

У 2025 році однойменну програму було включено до державної екосистеми публічних інвестицій DREAM та Єдиного портфеля публічних проєктів, що закріпило його як пріоритетний напрям державної політики. Підготовлено проєкт постанови Кабінету Міністрів України, який визначає правові та організаційні засади реалізації маршрутів.

Паралельно розпочато практичну реалізацію: **ДАРТ спільно з Міністерством розвитку громад та територій України розробило цифровий портал «Місця пам'яті» (memory.tourism.gov.ua)**, що містить понад 100 локацій, запропонованих робочими групами в усіх областях України для включення в національний меморіальний маршрут. Його функціонал включає детальну інформацію і фото об'єктів, пов'язаних з пам'яттю про жертв російської агресії та героїчним спротивом українців окупації; елементи віртуальної реальності та аудіогіди; розділи зі свідченнями очевидців подій та документальними матеріалами (книги, відео); агрегатор побудови маршрутів для подорожі. В подальшому сайт наповнюватиметься новими локаціями і контентом, а також буде зв'язаний з фізичними елементами ознакування (стенди, інформаційні таблиці, інтерактивні кіоски), встановленими безпосередньо на локаціях.

У період з липня по грудень 2025 року в Бородянці функціонував організований екскурсійний маршрут, спрямований на ознайомлення відвідувачів із наслідками російської агресії, історією громади та процесами її відновлення.

У межах маршруту проведено 8 ознайомчих турів, у яких взяли участь 150 осіб. Програма передбачала відвідування ключових локацій, що стали символами руйнувань і водночас стійкості громади.

У листопаді 2025 року ДАРТ підписали **меморандум про співпрацю з Фондом “Партнерство за сильну Україну” (PFRU) спрямовану на підтримку громад, що постраждали внаслідок окупації та бойових дій**, через проекти меморіалізації, відновлення та сталого розвитку.

Проведено низку обговорень з громадськістю у Бородянці та Ірпені, в межах яких вдалося знайти консенсус щодо форм меморіалізації в громадах. Спільно з PFRU проведено онлайн-воркшоп з експертом Луї Бікфордом щодо поєднання теми туризму та роботи з пам’яттю. Заходи в межах спільної співпраці та реалізації меморандуму заплановано втілити цьогогоріч.

Напрацьовано проєкт “Бородянка+”, спрямований на комплексне відновлення та переосмислення селища Бородянка як простору пам’яті, стійкості та нового розвитку. Проєкт покликаний перетворити процес фізичної відбудови на ширшу трансформацію: соціальну, культурну й економічну.

Окремий компонент проєкту пов’язаний із розвитком туризму пам’яті та культурних маршрутів. Бородянка розглядається як важлива точка в ширшій мережі маршрутів, що розповідають про події війни, досвід громади та міжнародну підтримку України. Це дозволяє поєднати гуманітарну місію з економічним відновленням - через створення робочих місць, розвиток малого бізнесу та залучення внутрішніх і міжнародних відвідувачів.

Задля промоції цього проєкту вже створено відеоролик про етапи відновлення і розвитку Бородянки, а також аудіогід Київ-Бородянка, який розміщено на платформі Echoes у партнерстві з “Уліс”, “Вежа Ведмежа” та RoadDream. Це аудіоекскурсія найвизначальнішими локаціями подій повномасштабного вторгнення на шляху від столиці до Бородянки.

5

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ

На мапу безбар'єрності «ЛУН. Місто без меж» додано 2 478 об'єктів туристичної інфраструктури. Проведено навчальний тур «Впровадження безбар'єрних рішень в туризмі» (30 учасників) та міжнародний вебінар спільно з ООН Туризм «Доступний туризм для всіх: фокус на Україні» (200 учасників). Проведено опитування доступності об'єктів туристичної інфраструктури на предмет безбар'єрності (6032 об'єкти), опубліковано звіт на сайті ДАРТ.

6

РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ

Розроблено концепцію та розпочато формування бази об'єктів для проєкту ДАРТ «Режим тиші: шляхи відновлення», спрямованого на підтримку психологічного й ментального здоров'я українців через подорожі в умовах війни. Проєкт передбачає створення спеціально адаптованих маршрутів і сервісів, що допомагатимуть відновлювати внутрішню рівновагу, зміцнювати стресостійкість і формувати практики турботи про себе.

Маршрути охоплюватимуть природні території та національні парки, культурно-історичні локації й місця пам'яті, поєднуючи пізнання природної та культурної спадщини, активний відпочинок і простори для тиші та усамітнення.

Проєкт базуватиметься на принципах інклюзивності: об'єкти та сервіси будуть адаптовані для маломобільних груп населення, ветеранів та людей з інвалідністю. Реалізація «Режиму тиші» сприятиме підвищенню рівня ментального здоров'я громадян, стимулюванню внутрішнього туризму та підтримки малого та середнього бізнесу. Філософія проєкту - це чутливий до людини, екологічно відповідальний і культурно сенситивний підхід, що однаково підтримує і мандрівників і партнерів.

Розпочато реалізацію плану заходів щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України в частині створення туристичних маршрутів місцями їх історичної пам'яті. Проведено обговорення з ГО «Закарпатська Угорська Туристична Рада», Державною службою з етнополітики та свободи совісті, Європейською асоціацією збереження та промоції єврейської спадщини, Чеською національною радою України. Розроблено концепцію перших двох тематичних маршрутів: місць угорських повстань на Закарпатті та єврейської спадщини Поділля. Також презентовано проєкт аудіопрогулянки вінницьким кварталом Єрусалимка «Слідами хасидського хлопчика».

ДАРТ виступило організаційним партнером Форуму туризму та гостинності в рамках міжнародної виставки «ТурЕкспо Львів 2025» (8-9 жовтня).

16 грудня 2025 року створено Наукову раду з туризму при Державному агентстві розвитку туризму України, в яку увійшло 20 членів – провідних науковців з різних регіонів України. Головою ради обрано Марту Барну – докторку економічних наук, професорку та першу проректорку Львівського торгово-економічного університету, професорку кафедри туризму та готельно-ресторанної справи, заступницю Голови – Вікторію Яворську – докторку географічних наук, професорку кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова та секретарем наукової

ради стала Людмила Матвійчук – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету. Завдання Наукової ради полягає у консультуванні, проведенні досліджень та підготовки матеріалів, які допоможуть у вирішенні ключових питань у сфері туризму: аналіз та дослідження стану галузі, гармонізація законодавства, якість кадрів та інновації, Стратегія відновлення та розвитку туризму України до 2030 р.

Серед іншого, з метою врегулювання проблем із бронюванням та оформленням залізничних квитків для туристичних груп через онлайн-сервіс АТ «Укрзалізниця», щодо яких до ДАРТ системно зверталися представники туроператорів, Агентство ініціювало перемовини з керівництвом АТ «Укрзалізниця» та запропонувало механізм створення спеціального валідованого доступу для ліцензованих туроператорів. За результатами досягнутих домовленостей ДАРТ розробило відповідні критерії, провело моніторинг ринку та поінформувало суб'єктів туроператорської діяльності про можливість отримання такого доступу; у підсумку одному суб'єкту господарювання надано право викупу до 150 квитків на місяць у межах України за умови дотримання Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності.

7

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ І СПІВПРАЦЯ

Участь у роботі Комісії для Європи UN Tourism:

У звітному періоді Україна брала активну участь у роботі Комісії для Європи ООН Туризм, зокрема в межах 71-го засідання Комісії, яке відбулося 04–06 червня 2025 року в м. Баку (Азербайджанська Республіка).

Українську делегацію очолювала Голова Державного агентства розвитку туризму України Наталя Табака. У рамках засідання Україна виконувала функції головуючої сторони, що забезпечило активну інституційну роль нашої держави в роботі Комісії та позитивно було відзначено державами-членами.

Під час засідання Головою ДАРТ було представлено **Комунікацію Голови Комісії**, у якій:

- поінформовано держави-члени про поточну ситуацію у туристичній сфері України та Європейського регіону;
- висвітлено наслідки збройної агресії РФ проти України для туристичної галузі, зокрема руйнування інфраструктури та шкоду культурній спадщині;
- наголошено на ролі туризму як інструменту стійкості громад, відновлення культурної спадщини та майбутньої відбудови України;
- висловлено подяку міжнародним партнерам за надану та поточну підтримку України.

У ході обговорень українська сторона також представила бачення розвитку туризму в умовах війни, зокрема концепцію меморіального туризму як способу збереження історичної пам'яті, вшанування загиблих Героїв та трансформації місць трагедії у простори пам'яті й стійкості.

Окрему увагу було приділено інформації про реформи у сфері туризму в Україні, включно з цифровізацією, підвищенням якості туристичних послуг, розвитком доступності та інклюзії, а також створенням передумов для відновлення туристичної інфраструктури та економіки через туризм.

У рамках роботи Комісії українською стороною було встановлено та поглиблено робочі контакти з представниками урядів і туристичних відомств держав-членів, зокрема Азербайджану, Італії, Чехії та Болгарії, які висловили підтримку Україні та зацікавленість у подальшій співпраці.

За результатами засідання державами-членами Комісії було позитивно відзначено ефективне головування України, а також підтверджено готовність Комісії для Європи ООН Туризм і надалі підтримувати процеси відновлення та розвитку туристичної галузі України. Зокрема, департамент для Європи висловив готовність надати підтримку в організації туристичної панельної дискусії в рамках Ukraine Recovery Conference в Римі

Участь у 26-й Генеральній Асамблеї UN Tourism:

У рамках відрядження Голова ДАРТ Наталя Табака взяла участь у 26-й Генеральній Асамблеї UN Tourism, яка відбулася 07-10 листопада 2025 року в місті Ер-Ріяд (Королівство Саудівська Аравія).

Захід став найбільшим за 50-річну історію Організації та об'єднав понад 160 делегацій з усіх континентів, включаючи представників урядів, міжнародних туристичних організацій, бізнесу та наукових установ. Генеральна Асамблея збіглася зі святкуванням 50-річчя UN Tourism, що надало події особливого символічного значення.

Основну увагу було зосереджено на:

- формуванні глобальних орієнтирів розвитку туризму;
- ролі туризму у зміцненні миру, інклюзивності та відновленні економік;
- питаннях безпеки, цифрової трансформації та кліматичних дій;
- розвитку «зеленого» та відповідального туризму.

Під час участі у Генеральній Асамблеї Голова ДАРТ:

- підтримала International Code for the Protection of Tourists, який встановлює стандарти захисту прав туристів у надзвичайних ситуаціях;
- підтримала створення Робочої групи з туризму та кліматичних дій, ініційованої Бразилією (голова), зі співголовами Мальдівами та Антигуа і Барбудою;
- підтримала Ер-Ріядську декларацію про майбутнє світового туризму, що акцентує увагу на сталості, безпеці та цифровій трансформації;
- провела низку двосторонніх і неформальних зустрічей із делегаціями Австрії, Іспанії, Саудівської Аравії, Швейцарії, Чеської Республіки та іншими партнерами;
- провела робочу зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом України в КСА Анатолієм Петренком та представниками Посольства України;

- обговорила перспективи підписання Меморандуму про співпрацю у сфері туризму з Королівством Іспанія;
- обговорила перспективи підписання Меморандуму про співпрацю із UN Tourism;
- представила український досвід функціонування туристичної галузі в умовах повномасштабної війни, зокрема адаптивні підходи безпеки;
- наголосила на важливості інтеграції України у глобальний туристичний простір.

Під час Генеральної Асамблеї Голова ДАРТ виступила з промовою, у якій подякувала Генеральному секретарю UN Tourism Зурабу Пололікашвілі за принципову позицію щодо виключення РФ після повномасштабного вторгнення в Україну, а також привітала нову Генеральну секретарку UN Tourism Шейху Нассер Аль-Науайс.

Підтримка (інституційна та експертна) в організації туристичної панельної дискусії в рамках Конференції з питань відновлення України (URC2025): інституційна та експертна підтримка

У липні 2025 року Голова ДАРТ Наталя Табака виступила на Конференції з відновлення України URC Rome 2025, одному з ключових міжнародних форумів, присвячених питанням відбудови, розвитку та модернізації України. На цьому заході вона представила туристичну галузь як важливий елемент повоєнного відновлення держави, наголосивши на ролі ефективного законодавства, стратегічного планування, цифровізації та побудови стійкої інфраструктури для туристичного сектору. Форум став майданчиком для налагодження міжнародної співпраці, залучення інвестицій та партнерств у сфері туризму.

В рамках URC було оголошено **ініціативу створення Туристичного Альянсу для України** - міжнародного координаційного майданчика для співпраці з урядами, міжнародними організаціями та інвесторами задля сталого розвитку туристичної галузі.

Це стратегічна міжнародна платформи співпраці, метою якої є об'єднати зусилля партнерських країн для підтримки сталого розвитку українського туризму в умовах війни та післявоєнного відновлення. Ініціатива передбачає не лише обмін досвідом і кращими практиками, а й формування спільної дорожньої карти заходів, спрямованих на відновлення туристичної інфраструктури, залучення інвестицій, а також позиціювання України як привабливої та безпечної туристичної дестинації на міжнародному рівні. Туристичний Альянс має стати майданчиком для діалогу між урядами, бізнесом та експертними спільнотами різних країн.

Станом на грудень 2025 року свою готовність доєднатись до Альянсу висловило 9 країн-партнерок, що засвідчує високий рівень міжнарод-

ної довіри до потенціалу українського туристичного сектору. Вступ інших держав до Альянсу - це політична підтримка, готовність спільно вирішувати практичні виклики: стимулювання потоку подорожей, розробка інноваційних продуктів, обмін даними щодо безпеки та сталого управління ресурсами. Така співпраця має посилити ролі України у регіональних туристичних ініціативах та стратегіях, зокрема у рамках Європейського Союзу та суміжних структур. Одним із ключових заходів для запуску Альянсу є підготовка та проведення у 2026 році міжнародного форуму, який стане системою платформою для укладання меморандумів, обміну практиками та презентації нових проєктів.

У 2025 році Наталя Табака здійснила **робочі візити до Польщі, де брала участь у профільних обговореннях, включно з радою міністрів туризму ЄС, що проходила у Варшаві**, де українська сторона представила своє бачення сталого розвитку туризму та інтеграції туристичних стратегій у ширший європейський контекст. Метою участі було обмінятися досвідом у сфері сталого туризму, безпеки подорожей і регіонального розвитку, а також сприяти подальшій інтеграції українських ініціатив у європейські стратегії. Такий формат дозволив розширити міжнародні контакти та окреслити потенційні сфери співпраці з країнами ЄС.

У 2025 році Голова ДАРТ також **відвідала Брюссель для участі в міжнародних зустрічах, спрямованих на посилення співпраці між Україною та структурами ЄС з питань туризму**. Брюссель є основною платформою для дискусій про європейську політику туризму, стратегії регіонального розвитку, а також про підтримку реформ у секторах економіки, важливих для відновлення та інтеграції України. Участь у таких зустрічах дала можливість встановити прямий діалог із європейськими партнерами та закласти основу для подальших спільних ініціатив у сфері цифровізації, інклюзивності та сталого розвитку туризму.

У жовтні 2025 року Наталя Табака **у партнерстві з Українською Асоціацією Готелів та Курортів виступила на Генеральній асамблеї Hotelstars Union (HSU)**, де було об'єднано 19 країн Європи. Голова ДАРТ спільно з Президенткою Українською Асоціацією Готелів та Курортів Іриною Сідлецькою представила актуальний стан ринку гостинності України та окреслила ключові виклики, спричинені повномасштабною війною росії проти України. Окрему увагу приділено оновленню критеріїв зірковості готелів, розроблених на основі стандартів HSU з урахуванням українських реалій та доповнених вимогами щодо безбар'єрності, що відповідає сучасним європейським підходам до якості та інклюзивності послуг розміщення. Під час пленарного засідання також було представлено доповідь «The Power of Resilience: Rebuilding Ukraine through Tourism», присвячену ролі туризму як інструменту ментального відновлення, економічної стійкості та зміцнен-

ня віри в майбутнє. Міжнародна спільнота HSU та HOTREC продемонструвала солідарність з Україною через програми обміну досвідом, розширення професійних контактів, надання доступу до галузевої аналітики та консультаційну підтримку з актуальних питань розвитку сфери гостинності.

18 листопада 2025 року ДАРТ спільно з UN Tourism організував **міжнародний вебінар «Accessible Tourism for All: Focus on Ukraine»**, у якому Наталя Табака виступила з вступним словом. Цей захід був присвячений глобальним стратегіям доступного туризму, універсальному дизайну, інклюзивності та розширенню можливостей для людей з інвалідністю у туризмі. Він об'єднав експертів з Європейської мережі доступного туризму (ENAT) та провідних міжнародних професіоналів у сфері охоплення та інклюзивності у туристичних послугах. У своїй промові Табака підкреслила важливість переходу України до стандартів доступності згідно з міжнародними нормами.

Ця ініціатива підкреслює не лише увагу до соціальної складової туризму, а й активну участь України у світових трендах сталого та інклюзивного розвитку галузі.

В жовтні китайському місті Хужоу в межах церемонії нагородження однієї з найпрестижніших світових ініціатив **ООН Туризм “Найкращі туристичні села”** було відзначено одразу два населені пункти з України: **Колочава та Синевирська Поляна, що розташовані поблизу мальовничого озера Синевир на Закарпатті**. У 2025 році на здобуття звання Найкращих туристичних сіл (Best Tourism Villages) за версією UN Tourism було подано понад 270 заявок із 65 країн-членів. Із цієї кількості було відібрано 52 села.

У листопаді 2025 року Україна та Іспанія підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва у сфері туризму, що стало важливим кроком до системної та довгострокової двосторонньої співпраці. Документ, ініційований ще у 2023 році, був фіналізований за підсумками домовленостей, досягнутих під час Генеральної асамблеї UN Tourism в Ер-Ріяді. Меморандум передбачає розвиток культурного, історичного, рекреаційного та гастрономічного туризму, розширення майбутніх туристичних потоків, встановлення прямих контактів між професійними спільнотами, спільну участь у міжнародних виставках і заходах, обмін статистикою та інноваційними рішеннями, організацію ознайомчих візитів експертів і медіа, співпрацю у сфері професійної підготовки кадрів, а також розвиток безпечного й сталого туризму.

У межах членства України в European Travel Commission (ETC) ДАРТ забезпечує постійну комунікацію з партнерами та системно інформує про поточну ситуацію в Україні й вплив війни на туристичну сферу. 15 травня 2025 року Голова ДАРТ **взяла участь у 109-х Загальних зборах ETC у м. Задар (Хорватія)**, під час яких обговорювалися питання впливу туризму на економіку, а також роль туристичних даних і

статистики для ефективного управління галуззю. Українська сторона подякувала керівництву ЕТС за підтримку та підтвердила готовність прийняти 113-ті Загальні збори ЕТС в Україні після відновлення миру. У рамках візиту також відбулася двостороння зустріч з Міністром туризму та спорту Республіки Хорватія Тончі Главіною, під час якої обговорено досвід Хорватії у розробці національної стратегії розвитку туризму та залучення фінансування ЄС для відновлення туристичної інфраструктури.

8

МЕМОРАНДУМИ І СПІВПРАЦЯ

Участь у роботі Комісії для Європи UN Tourism:

В жовтні меморандум про співпрацю **ДАРТ підписало з першою в Україні платформою для бронювання будиночків серед природи HutsHub**. Партнерство спрямоване на розвиток індустрії гостинності, реалізацію спільних проєктів і впровадження сучасних підходів до ведення туристичного бізнесу з метою підвищення прозорості та доступності ринку.

Крім того, в листопаді, підписано **меморандум між ДАРТ та Українським HoReCa Кластером**, який спрямований на гармонізацію української системи зірковості з європейськими стандартами та підготовку галузі до повернення міжнародного попиту. Пріоритетами партнерства визначено реалізацію спільних освітніх і професійних програм, розвиток регіональних туристичних кластерів, консолідацію зусиль держави й бізнесу для просування українського туристичного продукту, активну участь у міжнародних виставках і форумах, а також впровадження сучасних інструментів підтримки підприємництва та зміцнення сервісної екосистеми.

Ще одним стратегічним кроком стало **підписання меморандуму між ДАРТ та Партнерством за сильну Україну (PFRU)**, спрямованого на підтримку громад, що постраждали від окупації та бойових дій, через проєкти меморіалізації, відновлення та сталого розвитку. Співпраця базується на розумінні меморіалізації як чутливого процесу збереження пам'яті та водночас інструменту відновлення соціально-економічного життя громад. Перші спільні ініціативи вже реалізовано в Ірпені та Бородянці. Програма PFRU фінансується урядами Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції та спрямована на зміцнення стійкості прикордонних і прифронтових громад України.

У грудні 2025 підписано **меморандум про співпрацю між ДАРТ та BRAND UKRAINE**, який закладає основу для формування цілісного та впізнаваного туристичного бренду України на міжнародній арені. Партнерство передбачає об'єднання аналітики, креативних підходів і стратегічних комунікацій з метою створення єдиної мови позиціонування українського туризму, розробки сучасних наративів про гостинність і багатогранність країни, а також впровадження нових продуктів та інструментів промоції. Документ визначає довгострокову співпрацю держави й експертного середовища для посилення міжнародної впізнаваності України.

9

МАРКЕТИНГ І ПРОМОЦІЯ ТУРИЗМУ

У 2025 році Державне агентство розвитку туризму України продовжило системну роботу з формування та підтримки внутрішнього й зовнішнього попиту на подорожі Україною, використовуючи інструменти державного туристичного маркетингу та стратегічних комунікацій.

Ключовими комунікаційними платформами залишалися національні туристичні бренди «Мандруй Україною», офіційний сайт та соціальні мережі ДАРТ, які забезпечували сталість присутності України в інформаційному просторі навіть в умовах повномасштабної війни. Через цифрові канали та соціальні мережі ДАРТ системно просувало відносно безпечні туристичні дестинації, культурну спадщину, природні ландшафти та нові туристичні продукти.

Упродовж року **ресурс “Мандруй Україною” забезпечив 15,2 млн переглядів, 16,6 тис нових підписників (загалом уже понад 100 тис підписані на паблік)**, створено 520 оригінальних дописів про туристичну привабливість України.

Упродовж звітного періоду організовано підготовку та інформаційний супровід публічних заходів ДАРТ із залученням громадськості та засобів масової інформації, включно з прес-конференціями, панельними дискусіями та офіційними презентаціями, організованих ДАРТ або у яких керівництво ДАРТ брало участь. Це дозволило підвищити прозорість діяльності Агентства та зміцнити взаємодію з громадськістю.

Здійснено системне сприяння ЗМІ у висвітленні діяльності ДАРТ. Надавалась допомога у підготовці публікацій, радіо- та телематеріалів щодо пріоритетних напрямів роботи агентства, а також під час робочих поїздок та офіційних візитів керівництва. За звітний період (з 21.04.2025 по 31.12.2025) проведено 26 інтерв'ю з загальнонаціональними та іноземними ЗМІ, а також науковцями та студентами, які пишуть праці на тему туризму. Це сприяло формуванню позитивного інформаційного поля та підвищенню обізнаності громадськості про ініціативи ДАРТ.

Окремим напрямом роботи стало **системне залучення ключових стейкхолдерів (представників туристичного бізнесу, регіонів, креативних індустрій та міжнародних партнерів) до формування оновленої комунікаційної стратегії позиціонування України як туристичної дестинації**. Такий підхід дозволяє сформувати спільне бачення бренду країни, узгодити меседжі для міжнародної аудиторії та закласти основу для довгострокової, послідовної промоції України на світових ринках у наступні роки.

У 2025 році ДАРТ досягло домовленостей із організаторами провідних міжнародних галузевих подій щодо надання Україні безкоштовних виставкових площ та можливостей для презентацій у межах ділових програм. Зокрема, щодо участі української сторони на виставках **Balttour у Ризі, ITB Berlin, International Investment Hotel Forum (IIHF) та IMEX Frankfurt**. Участь у цих заходах сприятиме розширенню професійних контактів, налагодженню партнерств із міжнародними туроператорами, інвесторами та галузевими асоціаціями, а також посиленню присутності України у глобальному туристичному та інвестиційному порядку денному.

10

АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА РОЗБУДОВА ДОБРОЧЕСНОСТІ: КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ 2025 РОКУ

У 2025 році ДАРТ продовжило впевнений рух шляхом зміцнення інституційної стійкості та впровадження ефективних механізмів мінімізації корупційних ризиків. Прозорість управлінських процесів стала для нас не просто вимогою часу, а стратегічним вектором, що забезпечує сталий розвиток туристичної галузі та створює сприятливий клімат для залучення міжнародних інвестицій. У своїй діяльності ДАРТ незмінно керується ціннісними орієнтирами Державної антикорупційної програми, інтегруючи її ключові принципи у внутрішню систему управління.

Фундаментом для реалізації системних змін стало затвердження та початок впровадження Антикорупційної програми ДАРТ на 2025-2027 роки. Цей стратегічний документ розроблено на основі всебічного аналізу потенційних загроз та оновленої оцінки ризиків, що враховує динамічні виклики сучасного державного управління. Завдяки чіткому плануванню нам вдалося створити надійний запобіжник для захисту інтересів держави та ключових стейкхолдерів туристичної галузі.

Особливу увагу впродовж року зосередили на формуванні внутрішньої екосистеми доброчесності та підвищенню рівня антикорупційної культури серед працівників. Ми виходимо з того, що запобігання корупції - це насамперед робота на випередження, яка включає постійний моніторинг службової діяльності, правову просвіту та налагодження дієвого зворотного зв'язку. Такий комплексний підхід дозволяє перетворити антикорупційні стандарти на невід'ємну частину корпоративної етики ДАРТ.

Як результат, за звітний період не було допущено жодного випадку порушення антикорупційного законодавства чи конфлікту інтересів у колективі. ДАРТ залишається відкритою, сервісно орієнтованою інституцією, де відповідальність та прозорість є головними критеріями ефективності. Ми продовжуємо розбудовувати ДАРТ як сучасну державну інституцію, де чесність та професіоналізм є базовими цінностями щоденної роботи.

11

ВИКОНАННЯ ПАСПОРТА БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ НА 2025 РІК

У 2025 році **бюджетна програма 3106010 «Керівництво та управління у сфері розвитку туризму»**, відповідальним виконавцем якої є Державне агентство розвитку туризму України, реалізовувалася в межах загальної державної політики із забезпечення відновлення та сталого розвитку громад і територій. Метою програми було забезпечення реалізації державної політики у сфері туризму та курортів, посилення приналежності громадян до єдиного культурного простору, стимулювання внутрішніх подорожей та протидія маніпулятивному інформаційному контенту.

На виконання програми у 2025 році **було передбачено 22 757,4 тис. грн за загальним фондом, з яких касові видатки склали 15 613,2 тис. грн**. Відхилення у сумі 7 144,2 тис. грн було зумовлене наявністю вакантних посад державної служби, що спричинило економію фонду оплати праці та відповідних нарахунків, а також економією видатків на енергоносії та утримання приміщення у зв'язку з укладенням договору оренди лише з 1 жовтня 2025 року. Крім того, частина відряджень здійснювалася за рахунок приймаючої сторони, що дозволило оптимізувати використання бюджетних коштів.

Попри економію за показниками «Витрат», результативні показники «Продукту» у низці напрямів виконано з перевищенням планових значень. Зокрема, кількість **міжнародних заходів, у яких взяли участь представники ДАРТ, склали 15 при запланованих 8**. Агентство забезпечило участь у ключових міжнародних подіях, зокрема **у 26-й Генеральній Асамблеї UN Tourism та Саміті «TOURISE» в Ер-Ріяді, 25-му Глобальному саміті WTTC у Римі, Конференції з питань відновлення України (URC2025), засіданнях Європейської туристичної комісії, Європейському туристичному форумі, Неформальній зустрічі міністрів туризму ЄС, а також у двосторонньому скринінгу з Європейською Комісією щодо відповідності законодавства України праву ЄС**. Це сприяло посиленню міжнародної співпраці, інтеграції України у європейський туристичний простір та залученню підтримки для повоєнного відновлення галузі.

У 2025 році було підготовлено три міжнародні меморандуми про співпрацю, з яких один - з Міністерством промисловості, торгівлі та туризму Королівства Іспанія - підписано, а два (з UN Tourism та з Державним агентством з туризму Республіки Азербайджан) перебувають на стадії погодження. Також розроблено дві програми стимулювання внутрішніх подорожей: «Режим тиші: шляхи ментального відновлен-

ня» та «Єдність у розмаїтті», у межах якої напрацьовано нові маршрути, присвячені спадщині національних спільнот України. Кількість виданих ліцензій у сфері туроператорської діяльності склала 24 при плані 15, що зумовлено зростанням кількості заяв та підвищенням якості підготовки документів здобувачами.

У межах нормотворчої діяльності прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 1457 від 13 листопада 2025 року щодо змін до Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності. Підготовлено проєкт постанови про реалізацію експериментального проєкту «Маршрути місцями пам'яті», а також доопрацьовано проєкт акта щодо оновлення системи категоризації готелів. Водночас показник зростання кількості категоризованих готелів мав від'ємну динаміку через зменшення кількості заяв після хвилі відкладеного попиту у 2023–2024 роках та вплив воєнного стану.

За підсумками року показники «Якості» засвідчили позитивну динаміку: частка виданих ліцензій становила 100% від кількості звернень, а надходження від туристичного збору зросли на 31,5% та склали 359 млн грн, що на 86 млн грн більше, ніж у 2024 році. Це свідчить про активізацію туристичних потоків у безпечніших регіонах, детінізацію ринку та ефективну комунікацію з органами місцевого самоврядування.

Загалом у 2025 році бюджетна програма виконана результативно та з дотриманням принципів ефективного використання коштів. Діяльність ДАРТ була спрямована на цифровізацію управління галуззю, гармонізацію законодавства з нормами ЄС, розвиток безбар'єрного середовища та формування гуманітарної складової туризму через проєкти національної пам'яті. Отримані результати підтверджують здатність галузі туризму залишатися економічно значущою та стратегічно важливою для відновлення України навіть в умовах воєнного стану.

ПІДСУМОК

2025 рік став роком інституційного зміцнення Державного агентства розвитку туризму України, цифрового оновлення регуляторної бази та закладення фундаменту для європейської моделі туристичного ринку. Попри бюджетні обмеження та виклики воєнного часу, ДАРТ послідовно формує систему, у якій туризм є інструментом економічної стійкості, міжнародної інтеграції та соціального відновлення України.